GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 74. **Joi, 2|14 Iuliu** **1881.**

Cu *1 Iuliu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI.“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fóia pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei“ apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl,, pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Brasiovu in 1/13 Iuliu.

Acum, candu alegerile sunt ispravite si atâtu resultatulu loru catu si midiulócele, cu cari au fostu ele indeplinite, sunt pe deplinu cunoscute, credemu a fi la loculu seu intrebarea: T i e n u t u - s'a u r o m a n i i d e c o n c l u s e l e c o n f e r i n t i e i n a t i o n a l e d i n S i b i i u s i o b s e r v a t - a u e i s o l i d a r i t a t e a s é u n u? Raportele ce primimu pe fiacare dî din diversele unghiuri ale tierii despre activitatea electorale a romaniloru si despre midiulócele, ce i-au servitu de motoriu, ne constringu a respunde negativu la acésta intrebare. In adeveru prin mergerea la urna a poporului romanescu s'a adusu o mare vatamare autoritatiei politice a conferintiei nationale din Sibiiu, pe care noi am considerat'o si continuamu inca a-o considera de unu evenimentu politicu de celu mai bunu auguru pentru viitoriu. Constatandu acestu faptu regretabilu din tóte punctele de vedere, este datori'a nóstra a tuturoru se cautamu a-i afla adeveratele cause. Cea dintaiu si póte ca cea mai insemnata din acestea este de siguru pucin'a educatiune politica, ce 'si-a putútu castiga poporulu romanescu pêna astadi. Lips'a acesteia trebuie atribuita inainte de tóte neinsemnatei actiuni politice, ce am desvoltatu noi romanii din Transilvani'a, de candu se afla la carm'a suprema a statului elementulu maghiaru. A duó'a causa insemnata este — o declaramu cu durere — impregiurarea, cà intelligenti'a, care este conducetoriulu naturalu alu poporului, nu pare a-si indeplini chiamarea si sacrele detorintie, ce are façiâ de acestu poporu, din alu caruia sinu a esitu, cu acelu zelu si spiritu de sacrificiu, fora de care in lupt'a politica de tóte dilele nu se póte ajunge la nici unu resultatu priinciosu. Se fimu bine intielesi, nu facemu recriminatiuni, ci constatamu fapte, ce cu totii le vedemu si le pipaimu.

Partea intelligenta, care traiesce asié dicendu, in imediatu contactu dilnicu cu poporulu, sunt: preotii. Candu cugetamu la frumós'a si inalt'a chiamare, ce o are preotulu in sinulu societatii romanesci, si vedemu modulu cum 'si-o indeplinescu cei mai multi, ne cuprinde o nespusa intristare. In adeveru nu trebue se-se intristeze cineva pena in adenculu animei sale, candu vede tristulu si umilitoriulu rolu, ce l'a jucatu sânt'a reverênda romanésca la alegerile din acestu anu si acést'a inca dupa o conferintia generale nationale! ?

Ni-se va obiecta, cà acestu rolu umilitoriu nu li se póte imputa preotiloru poporului romanescu, ci capiloru loru, cari li l'au impusu, asié dicendu, cu forti'a disciplinei ierarchice. Recunóscemu temenici'a acestei obiectiuni pene la unu punctu órecare. Candu ne cugetamu inse, cà preotulu romanescu deja prin situatiunea ce ocupa póte se fia omulu celu mai independentu din societatea romanésca: atunci nu ne putemu opri de a nu da espressiune neplacerei si adencei tristetie, ce ne casiunéza purtarea aceloru preoti, cari la alegerile din urma s'au facutu instrumentele, cu cari neimpecatii dusmani ai poporului romanescu au spartu palladiulu solidaritatii nationale. Acesti pastori sufletesci, cugetandu seriosu la importanti'a chiamarei loru, si la influinti'a morale ce o voru trebui se recunósca, cà de astadata nu 'si-au implinitu nici chiaru cele mai elementare din obligamentele, ce au façia de poporulu, a carui pastorire le este concrediuta. Scus'a acestoru d-ni preoti, cà ei au fostu siliti se asculte de ordinulu superioriloru loru, nu se póte admite nice de càtu, de órace ei trebue se scia, cà acestia nu potu se-i silésca se lucreze contr'a consciintiei loru; si consciinti'a de siguru le spunea, cà demnitatea nationale cerea, cá conclusele conferintiei din Sibiiu se fiâ tienute cu santianiâ! O asemenea scusa s'ar puté admite cu atâtu mai puçinu, cu càtu acesti preoti au dusu cu sine la urna si pe poporu in locu de a-'lu lumina asupr'a faptului neromanescu, ce comitea prin votulu seu.

Ar' fi timpulu, cá preotii romani se capete odata o idea chiara despre situatiunea loru facia de superiorii ierarchici si facia de poporu. Preotulu are facia de superiorii sei ierarchici numai obligementulu de a indeplini celea-ce se raportéza la afacerile cultului divinu, adeca la afacerile strinsu bisericesci si si acest'a numai intre marginile legiloru, cari guvernéza biseric'a. In ceea-ce se atinge inse de datorintiele sale politice si cetatianesci superiorii sei ierarchici nu-'lu potu si nici n'au dreptulu de a-'lu impedeca se 'si-le indeplinésca, dupacum i dictéza bun'a s'a consciintia. Cu alte cuvente preotii ar' trebui se fia mai jalusi de demnitatea si independenti'a loru personale, care este cea mai mare si mai frumósa podóba a omului din dilele de astadi. Ceea-ce se atinge de poporu preotimea este datória a-'lu luminá si a-'lu tiené in continuu in curentu cu indatoririle sale facia de marile interese ale natiunei. Candu preotimea romana 'si va cunósce, cum se cuvine, innalt'a si sant'a s'a chiamare si cunoscendu-o 'si-o va indeplini cu santiani'a si zelulu, ce pretinde sant'a causa natiunale, pentru a careia reusita trebue se conlucramu cu totii din tóte puterile nóstre atunci poporulu romanescu nu va mai fi o unélta órba in man'a dusmaniloru sei de mórte si s o l i d a r i t a t e a n a t i o n a l e v a f i u n u f a p t u!

In momentulu de a pune sub pressa, primimu dela comitetulu Asociatiunei din Sibiiu o adresa catra directiunile despartiaminteloru, prin care le aduce la cunoscintia, cà comitetulu asociatiunei, in urm'a interdicerii espositiunei din partea guvernului ungurescu, a disolvatu comitetulu esmisu din sinulu seu pentru arangiarea espositiunei agricole si industriale, decretate prin conclusulu Nr. XX alu adunarei generale din anulu trecutu, tienute la Turd'a.

De asemenea primimu apelulu comitetului privatu, care ia asupra-'si c o n t i n u a r e a l u c r a r i l o r u p e n t r u e s p o s i t i u n e a r o m a n a d e l a S i b i i u, initiata si pregatita de asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Regretamu, cà suntemu constrinsi a amena pentru proximulu numeru publicarea acestoru importante documente.

Pen'atunci prevenimu pe cetitori, cà nimicu nu s'a schimbatu in dispositiunile luate pen'aci de organele asociatiunei pentru stralucit'a reusita a acestei espositiuni romanesci.

Domnii espunetori au se adreseze de aci 'nainte obiectele loru catra: C o m i t e t u l u c e n t r a l u d e e s p o s i t i u n e i n S i b i i u, constituitu sub presidinti'a d-lui Parteniu Cosma in persónele d-loru: G. Barițiu, Dr. Daniill P. Barcianu, Eugeniu Brote, Dumitru Comsia, Parteniu Cosma, Nic. Cristea, Alecs. Lebu, Dr. Nec. Olariu, Petra-Petrescu, Romulu Petricu, Ioan Popescu, Visarion Romanu, Josifu Sterc'a Siulutiu, Anania Trombitasiu si baronulu Davidu Ursu.

Bucuresci in 30 Iuniu 1881.

Cochetari'a oficiosiloru austro-ungari cu Romani'a a facutu locu deodata unei indispositiuni din cele mai ingrijitórie. Stadiulu, in care a intratu cestiunea Dunarei, si incurcaturile bulgare, le-a stricatu stomaculu. Si fiindu-cà br. Haymerle nu-o póte scóte la cale cu anteproiectulu seu, oficiosii lui invinovatiescu pe mic'a Romania, dicêndu, cà acestu regatu de nou creatu ar' fi capulu tuturoru reutatiloru.

Aceea, cà Romanii nu voiescu nicidecum, cá Dunarea, la care ei au mai multu dreptu cá tóte celelalte state, se fia venduta Austro-Ungariei, li se iea in nume de reu de càtra d. de Haymerle, care sustiene, cà o asemenea atitudine defensiva este unu mancu de politetia si de recunoscintia façia cu Austro-Ungari'a. Asié dicea si Russi'a, cà Romanii sunt nemultiumitori, pentru cà nu voieau se lase, se li se iè Basarabi'a.

Unu oficiosu alu diarului „Pester Lloyd“, care primesce inspiratiunile sale dela oficiulu de esterne din Vien'a, acusa cu deosebire guvernulu romanu, cà ar' fi denuntiatu pe Austro-Ungari'a la marile puteri pentru planulu, celu are de a 'si intinde sfer'a domnirei sale si asupra Bulgariei prin preponderanti'a la Dunare. Este ridiculu a crede, cà poterile europene ar' dá ascultare unoru asemeni denuntiari, fara a fi basate in realitate; si, déca este in adeveru planulu Austro-Ungariei indreptatu asupra Bulgariei, crede oficiosulu dela „P. L.“, cà marile poteri au trebuintia se aflè acést'a mai antaiu dela guvernulu romanu si cà n'au avutu medilóce de ajunsu de a se informá cá si Romanii? Cu tóta prieteni'a austriaca nu credemu, cà br. Haymerle se fi avutu o speciala incredere in d. Bratianu, cá sei impartasiésca unu planu secretu austroungaru, cu atâtu mai vêrtosu nu, cu càtu insusi oficiosulu din „P. L.“ dice, cà in Vien'a Romani'á ar' fi fost privita totu-deauna cá unu factoru siovaitoriu.

Este caracteristicu, cà oficiosii dela Vien'a de-o parte se prefacu a tractá Romani'a „en bagatelle“, de alta parte ridica asupra ei contrainvinuirea, cà planurile, cari se atribue Austriei, le-ar' avé insasi Romani'a, cà Romanii ar' voi, cá Dunarea si Bulgari'a se fia in Domeniulu politicei loru si cà ar' avé chiaru interesu, cá Bulgari'a se nu se póta consolidá, remanendu acolo intot-déuna apele turburate. Prepusurile aceste precum si limbagiulu diarului „P. L.“, care merge pêna a cere repressalii in contra Romaniei, desminte pe oficiosulu, care are aerulu de a se uitá la Romani'a cá la unu copilu neprecugetatu, vrednicu de a fi dojanitu in modulu celu mai severu.

Candu inse oficiosulu vine si baga vina guvernului romanu, cà ar' intrigá in Bulgari'a si Macedoni'a, cà ar' supune pe suditii austro-ungari la tóte vecsatiunile possibile ba cà sub ochii guvernului romanu s'ar' incheié unele legaturi intre Romanii din Ardealu si cei din Romani'a, cari prea adeseori s'ar' apropia de domeniulu crimei de inalta tradare; candu in fine se imputa guvernului romanu inimicitia pe facia: acést'a trece in adeveru tóte marginele iertate si este o rea vointia, o denuntiare nedémna de unu statu seriosu.

Indesiertu se incérca oficiosulu a insirá multele bunatati ce le-a avutu Romani'a dela Austro-Ungari'a in anii ultimi. Sciu ei, cei de dincóce de Carpati, prea bine, ce valóre are pentru ei, spre esemplu, tractatulu comercialu austro-romanu si cà acestu tractatu nu a pututu impedeca neajunsele si

vecsatiunile, ce se facu la fruntaria din partea guvernului unguresen, de multe ori chiaru cu pagub'a supusiloru ungari. Se ne aducemu aminte numai de pedecile, ce s'au pusu comerciului cu lân'a. Pretinsele servitii, ce le-ar' fi adusu Austro-Ungari'a Romaniei in cestiunea Evreiloru si in cestiunea Arab-Tabiei, potu se fia remarcabile. Déca inse oficiosii numescu chiaru si aceea o bunatate deosebita, cà Austro-Ungari'a a tramisu la incoronarea Regelui Carolu o deputatiune estraordinaria, apoi acést'a e prea multu. Faptulu in sine nu invólve decâtu o atentiune frumósa din partea unui statu amicu vecinu, inse ar' pierde multu si din insemnatatea acést'a, déca s'ar' adeveri, cà mai multe poteri ar' fi voitu a tramite deputatiuni estraordinarie la incoronare, dér' Regele Carolu ar' fi multiamitu declinandu acésta onóre.

Ar' fi fórte consultu, cá oficiosii nostri sè se mai modereze si se nu totu arunce Romaniei, cà este inimic'a Austro-Ungariei. Guvernulu romanu a datu pêna acuma dovedi despre lealitatea si intieleptiunea s'a, celu puçinu atâtea, câte a datu Austri'a despre bunavointi'a ei câtra statulu romanu. Nu se mai ostenésca dér' inzedaru „P. L." dojenindu si instruindu pe altii despre datoriele loru. Se ne implinimu antaiu noi pe ale nóstre si façia de Romani'a. Noa ni se pare, cà ar' fi o nenorocita intreprindere, déca cabinetulu austro-ungaru ar' continuá a suspitiuná si combate sistematicu politic'a de conservare a Romaniei. Austro-Ungari'a slabindu Romani'a prin aspiratiunile ei esagerate de preponderantia la Dunare, s'ar' slabi pe ea insasi. Interessele bine intielese austro-ungare ceru intarirea, nu absorbirea statului romanu.

Miscarile electorali.

Din valea Muresiului in 5 Iuliu 1881.

Onorata Redactiune!

Cu diu'a de 5 Iuliu n. s'au finitu si in comitatulu Albei inferiore alegerile de deputati dietali. In cerculu Igiului s'a realesu Lukács Latzi, de asemenea in cerculu Aiudului Gabor Kemény, in cerculu Vintiului fiiulu comitelui supremu Zeyk Daniel, deputatu nou si raritate in tipulu seu, si in Abrudu Hegedüs Sándor, éra in Alba Juli'a Bela Lukács, in cerculu Saliueloru muresiane br. Geza Kemény.

In orasie si in cerculu Aiudului fara multa sfara s'au facutu alegerile pre bas'a voturiloru multiloru oficiali, éra in cerculu Vintiului si alu Ighiului a fostu lucrulu mai dubiosu. In cerculu Vintiului pre langa deputatulu alesu pasise fostulu deputatu alu Siebisiului, Lic'a Dôme, inse nu a potutu reusi din caus'a marei presiuni, ce o au desvoltatu organele oficióse, incependu dela solgabirau pêna la vicespanu si la comitele supremu, cari toti esisera cu organele loru la façi'a loculai, si ori-cine cuteza a vorbi pentru altu candidatu, acel'a era séu arestatu seu scosu cu escorta de gendarmi din orasiu, precum i-se intemplà advocatului Isecutiu din Alb'a-Juli'a, care fusese tramisu de câtra unu altu advocatu romanu, pentru a intocmi trebile lui Lica Dôme, inse acestu domnu si-a aflatu unu substitutu fórte slabu. Acestu domnu advocatu romanu, care figuréza si cá membru alu clubului nationalu localu, a fostu angagiatu pentru reusirea candidatului Lica Dôme totu astfeliu, precum a fostu datin'a la orasiulu vecinu Sebesiu. Cu aceea cà acestu advocatu patriotu (?) a lucratu contra conclusului conferintiei nóstre din Sibiiu, angagiandu pre alegatori pentru acestu candidatu, a compromisu si pre altii, cari neci decum nu s'ar' fi dusu la urna, inse figurandu sume de bani usioru a fostu dusi in ispita, mai alesu dupa ce sosi si faimosulu circulariu alu metropolitului din Sibiiu.

E de insemnatu, cà acestu circulariu, care este mai multu unu pamfletu, in cerculu Vintiului a fostu tramisu deadreptulu dela Sibiiu la szolgabiraulu, care prin organele sale l'a facutu cunoscutu. Pre langa cerculariu metropolitulu a scrisu si autografe si la unii parochi din acestu cercu, dejosindu positiunea s'a la chiamarea unui cortesiu simplu in favorulu fiiului de fispanu. — Eta, ce insemnéza tactulu cu care se lauda in circulariulu seu, pre care inse nimenea nu-'lu va poté considerá de necompromitatoriu. Vai de acelu venitoriu, ce se pote asteptá dupa atari fapte in adeveru scandalóse, cari numai dispretiu potu merita.

In cerculu Ighiului a pasitu facia de deputatulu de pêna acum Lukács Latzi, advocatulu din A. Iulia Dr. Mohai Sándor, unu omu teneru si de buna sperantia, inse neespertu in cautarea omeniloru de actiune, basandu-se in mare parte pre influinti'a unoru jidovi din acestu cercu. Din acést'a causa a avutu de contrari chiaru pre posessorii maghiari, cari cu voturile Barbantieniloru l'au facutu se cadia. Este de insemnatu, cà in acestu cercu neci unu inteligentu romanu nu s'a dusu la urna, éra puciuii din poporu, dusi de sila acolo, au fostu partea cea mai mare pentru advocatulu Dr. Mohai, care este si fiscalulu episcopiei rom. cath. din Alb'a Juli'a, prin urmare voturile loru sunt stórse prin interese locali.

In preser'a alegerei s'au presentatu in orasiulu Alb'a-Juli'a agentii electorali ai partidei estreme. Orbán Balás, Ugron Gábor, deputatulu Turdei Ferenczi impreuna cu candidatulu loru gr. Toroczkai, cá se faca propaganda pentru unu deputatu din partid'a independentiloru. S'a tienutu o convenire cu alegetorii, la care Orbán Balás a radicatu valorea Transilvaniei facia de Ungari'a si cu duiosia a adusu aminte alegatoriloru fericit'a stare a Transilvaniei din tempulu independentiei ei, candu Ardealulu era in stare a impune regiloru Ungariei! A vorbitu adv. Ferenczi si in urma Ugron Gábor — toti pentru independinti'a Ungariei de Austri'a, deore ce acést'a facia de Ungari'a face numai politica de busunariu, care o va aduce la miseri'a economica. A fostu numerosu publiculu ascultatoriu, la unele din espectoratiunile loru au fostu si aplaudati vorbitorii, le-a lipsitu numai timpulu necesariu acestoru ómeni pentru a-'si forma o partida corespundietória. Intre 360 alegatori din acestu orasiu sunt 107 romani pasivi, 77 de jidovi, 130 de unguri (oficiali mai multi) si restulu nemti si alte nationalitati. Jidovii au fostu provocati de rabinulu loru in templu se spriginésca pre candidatulu regimului, càci venindu altu regimu la potere ei voru pati-o cá cei din Rusi'a.

Delegatii acestui cercu la conferinti'a nationale din Sibiiu reintorcendu-se a casa si-au facutu detorinti'a, tienendu cu toti alegatorii trei conveniri, la cari s'a motivatu in modulu celu mai corespundietoriu conclusulu pasivitatii, si asié numai pre puçini dintre alegatorii romani i-a potutu angagia o partida séu alta pentru sine si si acést'a numai cu bani. Astfeliu numai se intemplà, cà 16 insi dintre cei mai miserabili au votatu, inse amaru s'au insielatu, pentru cà bacsisiulu nu l'au capetatu si fórte bine au patit-'o. Cei mai mari cortesi pentru Lukács Béla au fost Samu baci cu feciorii sei, cari trageau pre alegatorii romani, cá se mérga la urna. Dupa atât'a truda acesti trei Cerigradêni — Czegledeni nobili, dechiarati Albi „in Observatoriulu", dér' fara diploma, au votatu pentru candidatulu fora colóre S. B., cu tóte cà nu era neci o lipsa de votulu loru.

Intre atari giurstari, si dupa ce deputatulu fostu opositiunalu a trecutu in castrele regimului, l'a recomendarea de susu a fostu alesu cu maioritate. Deórace gr. Toroczkai, candidatulu stangei, repasi pela $11^1/_2$ a. m., actulu alegerei s'a incheiatu.

Acést'a este icón'a fugitiva a alegeriloru din acestu comitatu.

XXX.

De sub pólele Codrului in 5/7 1881.

Onorata Redactiune!

Cu anim'a plina de durere i-au pêun'a in mana spre a face pe scurtu cunoscute cele petrecute la alegerea din Cehu pentru noi totu-déaun'a memorabile. Cerculu Cehului e unu cercu electorale, asié dicendu, mai numai romanescu. Cá candidatu de deputatu din partea Romaniloru erá desemnatu in acestu cercu electorale pururea bravulu luptatoru nationalu Georgiu Popu din Basesti. Anim'a si faptele lui au fostu totu-deaun'a romanesci in gradulu supremu, — Si ce ni s'au intemplatu in diu'a de 3 Iuliu a. c.? Aceea, ce abia s'ar' fi crediutu, caderea candidatului nostru! Contrariulu Móni Gyula unu flacau si guvernamentalu, si de partid'a independenta si de cea nihilista, cumu se va cere, a storsu unu plusu de 85 de voturi. — Duoe mii de fiorini v. a., se dîce, c'a capetatu dela vicecomitele comitatului, capulu partidei guvernamentale. Coruptiunea, intimidarea si sfortiarea judelui Kiss László, brutalitatile comisariului de panduri, tóte in gradu supremu au fostu la ordinea dîlei per eminentiam. Tóte aceste impregiurari, — sunt factori grei si ponderosi, inse caderea candidatului nostru n'au pricinuit'o ele, ci nepasarea multoru preoti docenti si protopopi, cari au avutu cea mai santa datorintia de a lucra in causa; ba chiaru agitarea loru pe sub mana in contra candidatului romanu si mai apoi chiaru participarea la butoiulu celu venitosu alu contrariului nihilistu. — Aci, candu vediui aceste lucruri, mi-se strinse anim'a de durere, si nu potui se nu esclamu: „Perirea t'a din tiene Israile"!

Poporulu, parasitu de preoti si de docenti, a remasu prada lupiloru si hrana molochului neastemperatu alu inimicului. — Si óre, domniloru protopopi, preoti si docenti din cerculu Cehului, ce cugetati, acést'a rusine in veci sustatatória a cui este? Desonórea acestei dîle nefaste pe alu cui obrazu cade? Puru si simplu pe a-lu desertoriloru infami si pe alu nepasatoriloru condamnabili. Ostasiulu, care, candu ar' trebui se lupte, arunca arm'a, séu o intórce chiaru in favorulu contrariului; e desbracatu de ori-ce rusine omenésca, a devenitu unu miserabilu fara simtiu, unu gâde alu onórei sale si unu mangitoriu spurcatu alu stindardului seu. Dumnedieulè alu puteriloru! ce au trebuitu se ajungemu, se vedemu calcatu in picióre candidulu stindardu nationalu, sustienutu de noi pên'acuma in acestu cercu cu atât'a mandria? Unii din fiii, cari manca prescur'a romanésca si se sustienu din sudórea natiunei, au avutu efronteri'a de a batjocuri acestu stindardu, care pentru oricare romanu trebue se-i fia mai scumpu decâtu viéti'a! Si aci mai cu siru, cu séma in primulu locu ocure Protopopulu de Basesti Grigoriu Popu, regretabilu si din anii de mai 'nainte. Acestu omu fatalu pe sub mana nemicu n'a lasatu nefacutu spre a compromite caus'a romana legata de deputatu. — Nu e protopopu ori preotu in cercu de ceva tréba, caruia se nu-i fia scrisu in contra candidatului romanu, basandu-se pe cercularíulu fatalului Episcopu Szabó, demnului seu consociu. Din resputeri s'a nisuitu a-'si castigá merite prin tentarea de a derimá solidaritatea nationale. Cu unu cuventu natur'a din anii trecuti si a pastrat'o nealterata in tóta golatatea s'a. Acestu omu cu pucina demnitate romana, inimicu neimpacatu personalu alu bravului nostru, cugeta cà-si-va resbuna asupra persónei! ? — Nu vede sermanulu, ca persón'a lui G. Popu aci e numai Stindardulu nationalu si principiulu incarnatu alu romanismului puru, nu observa bietulu; cà-aci nu persón'a atacatului, care in cele din urma n'are lipsa de mandatu, ci cea mai santa causa nationale sufere; nu voesce se scia acestu omu alu isbandiipersonale pocite, cá in façi'a causei nationale romane, nu e vina, nu e crima personale atâtu de mare, cá aceea se póta apesá in cumpen'a resbunarei private pe conta celei'a. — D-dieulu puteriloru, care vede anim'a si renichii fiacarui omu, nu va lasá nepedepsita nici acést'a tradare a principiului nationalu! Asteptamu, se vedemu crucea pentru merite pe peptulu omului nostru si alu asecliloru lui. — Acést'a imbiegare o merita de securu toti, pêna la unulu. — 'Mi sangera anim'a, candu trebue se scriu lucruri de acestea despre unu omu, care ar' poté ocupá unu locu pré onorificu intre luptatorii natiunei, si care ori si cumu a datu natiunei fii si romani buni; inse iubirea de adeveru si santiani'a causei stá mai pre susu de tóte. — In mijloculu atâtoru coruptiuni si mistificari, ne cadiu bine la anima, candu esperiamu, cà câti-va preoti si inteligenti civili, pucini câti suntu, se luptarà cá leii necrutiandu nemic'a spre a pastrá onórea stindardului romanu. Intr'acéstia anumeramu pe dd. Il. Cocianu, A. Ortianu, D. Suciu, M. Popu, I. Bojthor, Baicanu, Munteanu, Achimu, Centea si Popu. St ma si respectu vóue fratiloru! Se nu desperamu, ci mai bine, luandu invetiatura din cele patite in presentu si venitoriu se ne otielimu anim'a si se ne intarimu curagiulu la lupta neimpacavera. Stirbirea onórei cercului trebue reparata, si o vomu repará, bunu e D-dieu! — Parol'a nóstre de astadi inainte e repararea desastrului din 3 Iuliu a. c.! Poporulu nostru e buru, 'lu vomu mai destepta luminá, si capacitandu-ne imprumutatu ne vomu asigurá victori'a causei. Preotii atunci fara periclulu loru propriu nu se voru poté desparti de poporu. Inteligentii din totu comitatulu voru lucrá, pentru cá legatur'a intre poporu si preoti se fia in veci nedeslegavera! — Era tu anteluptatoriu bravu, candidatulu nostru, care si de astadata ai statu la postulu greu, déru onorificu pêna la cea din urma suflare luptandu cu demnitate, in semnu de remuneratiune primesce stim'a si iubirea nóstra neclatita, provenitoria din anima; mergi, pasiesce inainte pe calea de pên'acuma! Pastréza curagiulu, energi'a pentru salvarea causeloru si a onórei nationale si Romanii cei adeverati ai cercului, dimpreuna cu urmasii loru, 'ti voru fi totu-deauna multiamitori si-'ti voru binecuventá si cenusi'a. Afla, cà numai acela se póte mantui, care persevereza pêna in fine!

Silviu.*

De pe Ariesiu in lun'a lui Iuliu 1881.

Reusit'a deputatului guvernamentalu din cerculu Trascaului (comit. Ariesiu-Turd a), dupa informatiunile, ce le avemu, cumca se ascrie voturiloru romane din solgabiraiatulu Campeni, si precumu adeveresce chiaru si Magy. Polgár, acést'a e fapta. Eu facia de asemenea regretabile intemplari potu se dicu numai, ca mare décadentia in morala si virtute trebue se domnésca la barbatii conducĕtori in cerculu Campeniloru, candu ei se lasa a fi corupti de unu Zudoru si Harembasiulu de pe Vidre, cari pentru interesulu loru potu suprime ori-ce vointia de cugetare, ei, cari sunt chiamati a conduce poporulu la indeplinirea datorintieloru sale nationali.

Rusine sè le fia celoru duoi deputati ai conferintiei din Sibiiu, tramisi din acestu cercu electorale, din care unulu faptice a luatu parte la alegere, ér celulaltu 'si-a tramisu concipientulu seu la Trescau, dupa ce elu cu solgabiraulu cortesise prin sate, pentru cá se seduca pre alegatorii romani. Intrebamu: merita óre acestu advocatu sè-se numésca romanu? Si acést'a fapta nu este ea óre vendiare de sange, si acést'a cu atatu mai multu, cu càtu scimu, cà elu a studeatu cu stipendiulu Asociatiunei Transilvane. Natiunea romana a crescutu la sinulu seu unu sierpe veninosu, care corumpe pre urmasii poporului din muntii apuseni, care a datu atàtea probe de virtute in trecutu.

Din acestu cercu duoi preoti, Petru Nicola din Vidra de josu, omu avutu, si parochulu din Scarisiór'a Burzu, impreuna cu toti invetiatorii nostri confesiunali, au luatu parte la alegere spre rusinea loru si a natiunei romane. Acesti pastori au calcatu solidaritatea natiunale numai pentru a-'si castigá merite pentru obtienerea postului de protopopu devenitu vacantu. Ore pĕna candu, Dómne! vei suferi acést'a plaga, si atat a marsiavia in spiritele omeniloru, cari cu tota batjocur'a, pusa pre ei de càtra contrari, totu sunt in stare a se face unelte órbe?

Candu judele M. Gombosiu din Vidr'a de susu, omu avuta, si in positiune de a infrunta amagirile celoru rei, este unelt'a strainiloru; candu unu advocatu si membru alu conferintiei din Sibiiu este cortesiu guvernamentale; candu invetiatorii scóleloru confesionale devinu instrumente órbe in man'a solgabireului; atunci potemu constata numai o decadintia morale, produsa de nisce siarlatani, cari atàtu pre calea bisericésca càtu si pre cea civila cauta numai dupa interesele loru personali, si nime nu-i da de golu.

Este tempulu supremu, cá se ne luminamu asupra ómeniloru, cu cari avemu de a face, si nu este neci decum consultu, cá in impregiurarile de façia se mai ascundemu pre cei rei si decadiuti in curs'a straina. Mai bine este, cá se cunóscemu amicii falsi, cá cu atàtu mai mare valóre se-'si concentreze cei buni poterile loru.

De nou se dovedesce acelu adeveru, cà cercurile, cari sunt lipsite de conducatori devotati causei nationale, devinu instrumente órbe in manile inimiciloru némului romanescu chiaru si candu se numescu „moti".

Déca advocatulu cortesiu voiesce se-'si faca pre fratele seu adjunctu de solgabireu: apoi lase-'lu sè-'si elupte cu virtutea acestu postu, déca v'a fi demnu, dér' se nu recurga la vendiare!

Y.

Dev'a in 5 Iuliu 1881.

(In interesulu adeverului.) Corespondintele Gazetei Transilvaniei, anume advocatulu Franciscu Hoszu Longinu, subu numele strainu: „Cassiu" affirma in correspondinti'a s'a, subtu Nrulu 70 alu Gazetei Trans., cumca cu ocasiunea alegerei de deputatu la diet'a din Budapesta, in 29 Iuniu 1881, dintre amploiatii romani au votatu unulu-duói; apoi vr'o duói civi din Dev'a, si duói preoti, si cà tóta inteligenti'a de reputatiune s'a abtienutu dela votare. Tendinti'a correspondintiei pomenite nu póte fi alt'a, decàtu a seduce pe publiculu cetitoriu si opiniunea publicà, si a o amagi cu minciuni in privinti'a activitatii si passivitatii romaniloru din cerculu electoralu alu Devei.

Nu este adeveratu, ca dintre amploiatii romani din Dev'a a votatu numai unulu-duói, ci a votatu maioritatea amploiatiloru romani, cari se sciu anumitu, si 'i scrie chiaru si correspondintele numitu. Nu este adeveratu, cumcà dintre civii din Dev'a romani au votatu numai vr'o duoi; ci au votatu mai multi de 30. Preotii au luatu in duóe moduri parte activa la alegere; si adeca, séu a votatu, séu s'au abtienutu dela votare cu votulu loru propriu personalu, au conlucratu inse cá cortesi si au indemnatu pe altii la votare.

Ce se atinge de inteligenti'a de reputatiune, acést'a este o parere, unu conceptu subiectivu relativu deosebitu, dupa preceperea deosebita a unuia séu a altuia. Cà cine e inteligentu de reputatiune dupa parerea correspondintelui, e treb'a domniei sale, si nu a altuia.

Correspondintele numitu alu Gazetei Trans. atunci ar' face unu servitiu bunu si folositoriu causei si interessului comunu nationalu, prin correspondintiele sale diuaristice, candu ar' scrie adeverulu curatu neschimositu. E adeveratu proverbiulu latinu: „Mundus vult decipi; ergo dicipiatur." (*)

Ioan Balomiri.

Diverse.

(Alegetorii romani) din cetatea si comitatulu Brasiovului sunt preveniti, cà listele electorale de rectificatu pentru anulu 1882 sunt espuse la magistratu dela 5—15 ale lunei lui Iuliu st. n. In acestu spatiu de timpu póte fiacare cetatianu cu dreptu de alegere se reclàme pentru a fi indusu in liste, in casulu candu a fostu lasatu afara, si se protesteze pe cei primiti in lista fara dreptu. Dela 15—25 Iuliu este terminulu de a face observari asupr'a reclamariloru insinuate dela 5—15 Iuliu atàtu pentru Brasiovu càtu si pentru comitatu.

(Espositiunea romana din Sibiiu) este definitivu interdisa si din partea guvernului ungurescu. Pen'acum nu sciam, ca o espositiune de natur'a acelei'a, ce voiea se arangeze comitetulu Asociatiunii transilvane, nu se tiene de cultur'a unui poporu. Guvernulu d-lui Tisza prin aprobarea procedurii d-lui vicecomite alu Sibiiului Senoru, a aretatu inc'odata in modu indoiosu, cum intielege dênsulu cultur'a si progresulu unui poporu.

Dupa informatiunile, ce avemu, guvernulu ungurescu pretinde, cà Asociatiunea fiindu infiintiata numai pentru scopuri de cultura, nu póte nici decatu se arangeze espositiuni: dreptaceea o indrépta la instructiunea s'a din 2 Maiu 1875 Nr. 1508 si la consecintiele indicate in acésta instructiune.

Damu aci cetitoriloru nostri acésta instructiune a ministrului de interne (din 2 Maiu 1875. Nr. 1508) privitória la reuniuni:

I. Recerintia principala pentru infiintiarea unei reuniuni este aceea, cà trebue sè se substérna guvernului prin jurisdictiunea competenta proiectulu de statute pentru vidimare.

Déca dela proiectarea proiectului de statute substernutu guvernului in modulu acest'a in timpu de 40 de dile nu a emanatu nici o hotarire séu vre-o observare cu privire la statutele reuniunei respective, reuniunea 'si póte incépe in modu provisoriu activitatea, dér' ori ce reuniune se póte considera cá definitivu constituita numai dupa ce statutele substernute conformu legei voru fi provediute cu clausul'a de vidimare din partea guvernului ung.

II. Reuniuni cu scopuri in esentia diferite nu se potu infiintia sub unu titlu, cu statute comune, ci pentru acést'a trebue sè se faca statute deosebite: pentru reuniuni politice, umanistice, comerciale, culturale si economice. Reuniune nationale se póte infiintia numai cá reuniune literaria si culturale.

III. In reuniuni politice si de lucràtori numai cetatianii unguri potu fi membri.

In reuniuni de culturà si literatura cu scopu scientificu, intre cari se numera si reuniunile nationale de sub II. potu fi membrii onorari si cetatiani din state straine, déca alegerea loru va fi aprobata de guvernulu reg.

IV. Reuniuniloru politice si de lucratori nu le este permisu a'si infiintia reuniuni filiale. Incatu pentru reuniuni de alta natura se va aduce hotarire, avendu-se in vedere scopulu, chiamarea si natur'a reuniuniloru conformu statuteloru.

V. Cá reuniuni de lucratori voru fi considerate numai acele, care s'au infiintiatu in sensulu legei de industria din 1872. Reuniuni de alta natura si, déca voru fi infiintiate de lucratori, se voru considera asié, cá si candu ele ar' fi infiintiate de individi, ce se ocupà cu munca de ori ce soiu.

VI. Reuniuniloru nu li se permite a folosi unu titlu nationalu.

VII. Reuniuniloru din patria nu le e permisu a folosi emblemele, colorile séu simbolurile unui statu strainu.

VIII. Esceptandu societatile de actii, comuneloru si corporatiuniloru, chiar' si déca ar' intra in vre o reuniune cà membri pe bas'a statuteloru, nu li se permite, a esercita prin representantii loru nici votu consultativu nici decisivu.

IX. In statutele ori si carei reuniuni trebue sè se induca, câ la casu, candu ea nu va observa scopulu si procederea normata in statute, respective cerculu seu de activitate, guvernulu ungaru, intrucàtu reuniunea prin continuarea activitatii sale ar' periclita interesulu statului séu interesulu materialu alu membriloru reuniunei, o póte suspenda la momentu si dupà cum va fi resultátulu cercetarii, ce se va ordina, in urm'a suspendarii o póte si desfiintia de totu, séu eventualu o indatoresce se observe càtu mai strictu statutele sub pedeapsa, cà neobservandu-le se va desfiintia.

Cu tóte acestea, dupa cum am observatu in Nrul penultimu alu diariului nostru, espositiunea totu se va tiené la terminulu ficsatu. Nu vomu intardia a aduce la cunoscintia cetitoriloru nostrii dispositiunile, ce se voru luá in acésta privintia.

(Convocare.) Adunarea generala anuala a subdespartiementului VII. alu Associatiunei transilvane se convóca prin acést'a pre 24 Iuliu st. n. a. c. in opidulu montanu Zlagna, la care avemu onóre a invita pre toti membrii acestui despartiementu si pre toti cei ce se interesédia de cultur'a natiunale. Abrudu 2 Iuliu 1881. Comitetulu cercualu: A. Filipu, directore. Ioane Ternaveanu, secretariu.

(Esamenulu de maturitate) la gimnasiulu romanu din Brasiovu s'a seversitu Sambata cu 27 Iuniu. Dintre optu scolari au fostu admisi la esamenulu verbalu siepte, dintre cari siese l'au facutu cu succesu fórte bunu, fiindu declarati de: deplini maturi, si adeca: Romulu Baiulescu, Pompiliu Popescu, Vasile Saftu, Ioan Soiu, Ioan Popa si Moriz Wechsler. Alu sieptelea Alessandru Hodosiu a fostu declaratu numai de maturu. Alu optelea scolariu Prunasiu n'a fostu admisu la essamenulu verbalu din causa, cà essamenulu scripturisticu n'a fostu corespundietoriu. Elevii classei a treia comerciale, cinci la numeru, au depusu essamenulu de maturitate Luni in 29 Iuniu dupa amédi si Marti inainte de amédi in presenti'a a trei comisari, esmisi din partea ministeriului de instructiune publica, in person'a dlui Franciscu Koos inspectorulu scóleloru guvernului, din partea ministeriului de comerciu in persón'a d-lui Dr. Herich Károly, si din partea consistoriului archidiecesanu in persón'a d-lui protopresbiteru Ioan Petricu. Dintre elevii essaminati unulu (Eremia Blebea) a fostu declaratu de deplinu maturu, trei (Aless. Orgidanu, Petru Damianu si Ioanu Molnár) de maturu si in fine Ioan Baiu a fostu declaratu de maturu numai prin maioritate de voturi.

(Immormentarea) regretatului profesoru Iulianu Filipesculu s'a seversitu Sambata in 27 Iuniu in cimiteriulu gr. or. din Gróveru in presenti'a unui publicu numerosu si alesu. Insusirile si virtutile reposatului au fostu relevate prin duóe elocuinte discursuri funebrari, pronunciate de parintele Bart. Baiulescu si de profesorulu Ioan Popea.

(Testamentulu.) Drului Paul Vasiciu. Atacatu de bóla grea simtiendu debilitatea poteriloru, cu consciinti'a si mintea intréga dispunu urmatóriele, cá voi'a mea cea de pe urma: 1 Ai mei voru ingrigi, cá se nu fiu ingropatu de viu. 2. Se fiu imbracatu in unu slafrocu de stofa négra. 3. Parada multa se nu mi se faca. 4. Priveghiu se nu se ingadua. 5. Se fiu ingropatu in mormentulu parintiloru mei. 6. Ceremoniele funebrali se fia, càtu se potu, scurte. 7. Seracu m'am nascutu, seracu moru. Leaf'a si accidentiile legali d'abia mi-au ajunsu-ami cresce copiii si a-'mi tiené caracterulu. Asiadér' nu-am nemica, afara de cele ce se afla in casa, cari tóte remanu sociei mele, cu carea le am agonisitu. 8. Fiiceloru mele celoru maritate si gineriloru mei recomendu pe veduv'a mea si pe orfan'a mea Corneli'a, si ii rogu, se le stè intru ajutoriu cu sfatu si cu fapt'a. — In fine poftindu tuturoru amiciloru mei si natiunei mele prosperitate si progresu, moru cu linisce, cà in càtu s'a potutu cere de la unu individu cá mine, in sfer'a s'a 'mi am facutu datori'a.

Mergi dér' suflete, unde vei afla odihna. Amin. Am scrisu cu man'a mea propria in Timisiór'a, in 11/23 Iuniu 1881. Dr. Paul Vasiciu, m. p. c. r. cons. de scóle in pensiune.

(Calea ferata Ploiesci-Predealu.) Cu incepere dela 25 Iuniu a. c. Comunicatiunea pe lini'a, ferata respectiva s'a restabilitu pe deplinu. Ecca, cum suna anunciulu Directiunei Regale: „Cu restabilirea comunicatiunei pe lini'a Ploesti-Predealu, spre a se avé o comunicatiune dilnica intre Bucuresci si Sinai'a, care se permita publicului de a merge si a se intórce si vice-versa in aceeasi di, mersulu trenuriloru s'a regulatu astfeliu, cà plecandu din Bucuresci la ór'a 7 si 40 diminétia, sosiesce in Sinaia la ór'a 11, 50; ér' pentru intorcere plecarea din Sinai'a va fi la 6 óre 20 sér'a si sosirea in Bucuresci la ór'a 10 si 45. Inversu plecarea din Sinai'a diminétia va fi la ór'a 5 si 10 si sosirea in Bucuresci la ór'a 12 si 40; ear' plecarea din Bucuresci sér'a la ór'a 5 si 30, si sosirea in Sinai'a la ór'a 11 nóptea. Trenurile de placere voru incepe a circula Duminicele: plecarea din Bucuresci la ór'a 7 diminétia si sosirea in Sinai'a la ór'a 10 si 45 diminéti'a. Pentru intorcere plecarea din Sinai'a va fi la ór'a 8 sér'a, si sosirea in Bucuresci la ór'a 11. 30 noptea. Bucuresci in Iuliu 1881

(*) Nu intielegemu bine, ce voesce se dica d-lu corespondentu cu acésta macsima latina. Nu cumva crede, cà d-sa are dreptate facià de d-nu Cassiu, despre care pretinde, cà ar' seduce opiniunea publica? In casulu acest'a permita-ne a-i spune, cà se insiéla. (R.)

U n u n o u a n i m a l u i n A f r i c a. De si crescerea gradata a poporatiunei din Africa se silesce a respinge din ce in ce mai multu animalele selbatice in intrulu pamenturiloru nelocuite, si, de si cu anevointia in visiunele din ce in ce mai neapropiate, unde se ascundu totusi cele mai mari din aceste animale, afara de o esceptiune séu duóe, abia au simtitu o imputinare din caus'a progresului civilisarei. Póte numai strutii au suferitu mai multu, dér numai spre a 'si schimba positiunea si a trai domesticiti. Elefantii de si din nenorocire suntu fórte rari, exista inca la o mica distantia pe tiermurile orientale si occidentale ale Africei. Hipopotamii suntu prea numerosi. Chiaru carnivorele cele mari suntu prea comune, cu multu in realitate prin unele districte, unde sting vitele si strutii. Nenorocirile tigriloru se intempla mai pe tóta diu'a si pàrtile din pregiurulu Witenhage, suntu neincetatu visitate de aceste animale. Padurile si campiele acoperite de dumbravi din mai multe parti, sunt pline de vènaturi si vènatórea este din cele mai banóse. Déca trebue se credemu pe culegètorii de diamante, de la nord-ostulu Capului de Bun'a-Sperantia unu nou animalu s'a aretatu si chiama in urmarirea sea pe vènatorii indrasneti. Indigenii 'lu numescu „l e u-u r s u"; dupè descrierea, ce s'a primitu, este aprópe asié de mare cá leulu, dér' multu mai tiépanu, capulu si gâtulu séu este ingrozitoriu; piciórele séle sunt multu mai scurte, dér multu mai solide. Colórea s'a este de unu galbenu-cenusiu, impestritiatu cu pete negre. Alérga séu se tàresce pe pamentu, dér nu sare cá leulu. Este càte odata insoçitu de unu animalu de feliulu seu, dér' de o talia mai mica.

(P r e s'a i n t ó t a l u m e a.) — Inventariulu universale alu presei din tóta lumea da pentru anulu 1880 unu numeru de 12,200 diare, astfeliu impartite: Europ'a, 7000; Americ'a, 5000; Asi'a, Afric'a si Oceani'a 500. In proportiune cu poporatiunea, Elveti'a e in celu d'anteiu rèndu intre tierile ce au diare. In Elvetia, e un diaru la 7000 locuitori, apoi vine Belgi'a cu unu diaru pentru 17,000 locuitori; in Franci'a si 'n Engliter'a e unu diaru la 10—20,000 locuitori; in Germani'a, unu diaru la 30,000 locuitori. In Paris se publica 68 diare dilnice, ér' cifr'a totala a foiloru si revisteloru periodice e de 893. In tóta Franci'a, aparu 1800 diare diverse. In 1866 apareau numai 1640 diare.

Ratiociniulu anuale,

alu „Fondului pentru infientiarea unei scóle romane de fetitie in Clusiu."

De la adunarea generale a reuniunei fondului nostru, tienuta in 14 Sept. 1879, si dela ratiunile publicate inmediatu dupa acea adunare gen. in cóce, „Fondulu pentru infientiarea unei scóle rom. de fetitie in Clusiu" ar' fi trebuitu se tiena adunare gen. si se dè ratiociniu publicu si in a. tr. 1880. Ast'a nu s'a facutu mai alesu din acea causa, cà in sinulu comitetului si d'in partea a mai multoru alti membri se manifestà dorinti'a, cá socotélele se se inchiae de aci incolo cu finele anului si deci adunàrile generale ordinarie sè se tiena totu cam in Januariu.

Estu modu adunarea gen. ultima se tienù la 23 Ianuariu a. c. Cu ocasiunea acestei'a se aflà, cà fondulu memoratu posedeá atunci 2295 fl. $16^1/_2$ cr. duóe mii duóe sute nuóedieci si cinci fl. si siesesprediece si diumetate cruceri v. a. Anume: 1007 fl. 29 cr. depusi in cass'a de pastrare d'in locu; 1 obligatiune de desarc. pament. transilv. 100 fl.; 1 obligatiune de desarc. pam. transilv. 50 fl.; 2 actiuni de ale „Albinei", càte de una suta, 200 fl.; 2 act. de ale Transilvaniei, càte de una suta, 200 fl.; 1 act. de ale „Institutului Fröbelianu d'in Clusiu" 50 fl.; promesi d'in partea prérev. d. protopopu gr. c. din Clusiu Gabriele Popu, 100 fl.; promesi din partea spect. d. secretariu financ. din A.-Juli'a, Georgiu Topu, 25 fl.; dati imprumutu, pre langa 4 contracte, 500 fl.; interusurie neincassate 62 fl. $87^1/_2$ cr. Prin urmare de la adunarea gen. din sept. 1879 pèna la cea din Ianuariu a. c. fondulu crescù cu 274 fl. $87^1/_2$ cr. v. a.

In apropiarea adunarei gen. din urma, demisiunandu atàtu d. presiedinte, consiliariu gubern. pens. Alexandru Lazaru, càtu si stim. d. cassariu Lazaru Baldi, din caus'a struncinatei sale sanetàti, ceea ce in parte casiunà si intardiarea publicarei acestui ratiociniu, éra adunarea gen., desi cu parere de reu, primindu demisiunile, alese nou casariu si respective in sensulu statuteloru restaurà comitetulu fondului in persónele p. t. domniloru: Alesandru Bohatielu, capit. supr. pens., cá presiedinte; dr. Greg. Silasi, prof., cá notariu; Leont. Popu, jude reg., cá cassariu; Josifu Pintea, jude reg., cá controloriu; Iuliu Coroianu, advocatu, Ladislau Vajda, secret. minist. pens., dr. Aur. Isacu, advocatu, Gabr. Popu, protop., Vas. Rosiescu, protopresb. cá membrii de comitetu. Membrii patroni séu fundatori. cari dupa statute depunu odata pentru totdeun'a 100 fl., avemu pèna acumu patru: p. t. dd. Ioane Moldovanu. protop. in Catin'a; Ioane Petranu, advocatu in Clusiu; dn'a Mari'a Ilesiu n. Siandoru, proprietarésa in Clusiu; Gabr. Popu, protop. in Clusiu (cu 100 fl. promesi); éra membri binefacatori, cu contribuiri de 2 fl. pre anu, suntu pèna acumu 17 la numeru.

Speràmu, cà semtiulu marei necesitàti de atari institute de invetiamentu, cumu are intentiunea de a înfientiá cu tempu si reuniunea fondului nostru, va petrunde pe di ce merge totu mai multu animele Romaniloru intielegenti si binesimtitori din giurulu Clusiului, si ratiociniulu urmatoriu va poté aretá unu numeru de membri intreitu mai mare si preste totu resultate intreitu mai imbucuratórie si mai asecuratórie de speranti'a si dorinti'a, cá càtu mai curendu se ajungemu la prefipt'a-ne tienta romanésca salutaria. Asia se fia!

Clusiu, in Iuniu 1881.

A l e s a n d r u B o h a t i e l u, m. p.
presiedinte.

L e o n t i n u P o p u, m. p.,
cassariu.

Dr. G r e g o r i u S i l a s i m. p.
notariu.

Nr. 494. a. f. sc. gr.

Escriere de concursu la stipendie.

I. Pe anulu 1881/82 suntu de conferitu urmatóriele stipendie:

1. Duóe stipendie pentru filosofia de cate 200 fl. v. a. pe anu.

2. Duóe pentru ascultatori la drepturi de cate 200 fl. v. a. pe anu.

3. Unu stipendiu la technica cu 400 fl. v. a. pe anu.

4. Siesesprediece stipendie de cate 20 fl. v. a. pe anu. la meseria si anume:

a) Unulu la bardasi'a (lemnaria).
b) „ „ zidaria.
c) „ „ negutiatoria.
d) „ „ petraria (cioplitoria de pétra.)
e) „ „ glajaria (ferestruria).
f) „ „ meseria de fer albariu (blecharia).
g) „ „ caldararia.
h) „ „ strugaria.
i) „ „ lacatari.
k) „ „ cutitari.
l) „ „ moraritu.
m) „ pentru peptenari.
n) „ „ compactori (legatori de carti.)
o) „ „ palarieri.
p) „ „ dubalari.
q) „ „ orlogieri.

5. Duóe stipendie pentru cadeti de cate 25. fl. v. a. pe anu.

6. Unu stipendiu la o preparandia de statu cu 60 fl. v. a. pe anu.

7. Duóe stipendie pentru agronomia in patri'a de cate 60 fl. v. a. pe anu.

Concurentii la acestea stipendie voru avé a documenta cu testimonie valide.

I. Preste totu:

A) Ca suntu descendintii de granitieri din fostulu alu II. regimentu romanu de margine din Ardealu Nr. 17.

B) Cà au purtare morale buna si

C) prin atestatu medicale, ca suntu deplinu senatosi.

II. In parte.

Au a dovedi:

a) Cei dè sub 1, 2, 3, cà suntu absoluti din gimnasiu, respective din scól'a reale si au depusu cu succesu esamenile de maturitate.

b) Cei de sub 4 si 7, cumca au absolvitu o scóla triviale, séu trei clase ale scólei normali cu succesu bunu.

c) cei de sub 5, cà suntu elevii unei scóle de cadeti, au purtare buna, in studiu facu progresu bunu si suntu seraci.

d) cei de sub 6) cà au absolvitu celu puçinu patru clase gimnasiali séu reali.

Fiacare concurinte va substerne suplic'a sá, instruita cu tóte documentele aratate p è n a i n 10 A u g u s t u st. n. 1881, l a 6 ó r e d u p a a m e a d i a d i, adressate „Catra comitetulu administratoriu de fondurile scolastice granitiaresci in Naseudu." Cererile, la cari aru lipsi si numai unulu din atestatele séu documentele prescrise prestetotu, séu in parte, precumu si acelé, cari se voru dá mai tardiu dupa terminu, nu se voru considerá la conferirea stipendieloru.

II. Totu deodata fiacare stipendiatu de pèna acum, care inca nu si-a terminatu studiele séu meseri'a 'si nu si ar' fi substernutu testimoniele de progresu in studie séu meserii pèna la publicarea concursului, se provóca seriosu, cá pèna la terminulu aratatu (10. Augustu a. c.) se substérna testimoniele despre esamenele de statu, séu despre cele preparative ori semestrali; séu cate duóe testimonie de colloquie din studie anuali, ori cate patru pe anu din studie semestrali, ér meseriasii cu atestate dela maiestri, ca elevulu, de candu se afla la meseria, apoi in specie, de candu se afla la acelasiu maiestru si catu mai are de invetiatu meseri'a dupa contractu, precum si cà au facutu progresu bunu, se pórta bine si cà e sperantia, ca va fi maiestru bunu, si in urma clausul'a dela preotulu locale, cà a cercetatu sant'a basericà in dumineci si in serbatorile imparatesci, si in urma dela scól'a industriar'a, ca cercetéza acea scóla macar, duminecà si in serbatori, séu unde nu ar' fi scóla industriaria, dela invetiatoriulu locale, cà cercetéza cursulu repetitoriu de duminec'a la scól'a poporale.

Cei ce nu se voru legitima astfeliu, si nu voru arata motive escusiatóre, cà nu au pututu din cause cuviόse sà 'si substerna atestatele in tempulu prescrisu voru pierde stipendiulu neconditiunatu si fora nice o crutiare, si numai pe bas'a unui concursu nou va puté primi stipendiulu.

Din siedinti'a comissiunei administratóre de fondurile scolastice granitiaresci si de stipendie.

Naseudu 2 Iuliu 1881.

Presiedintele.	Secretariulu:
Mihalasiu, m. p.	Joachimu Muresianu, m. p.

1—2

Cursulu de Bucuresci
dela 27 Iuniu, 9 Iuliu 1881.

V a l o r i	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	91.—	92.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100.$^1/_2$	101.—
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	104.—	105.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.—	102.$^1/_2$
7% „ „ urbane	idem	102.—	102.$^1/_2$
8% Imprum. municipalu . .	idem	108.$^1/_4$	109.$^1/_4$
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	228.—	232.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	28.$^1/_2$	29.$^1/_2$
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	1800	1820
Auru contra argintu		$^1/_2$	$^5/_8$
Auru contra bilete hipotec. .		$^1/_2$	$^5/_8$
Auru contra bil. de Banca nat		—	—
Florini Val. Austr.		—	2.16$^1/_8$

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Editoru: Iacobu Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.

Austri'a tienendu contu de impregiurarea, cà bochezii se afla in plina rescóla si avendu convictiunea, cà albanesii nu voru fi mai supusi, se va cugeta de duóeori si chiaru de trei ori inainte de a transforma amenintiatórele miscari ale trupeloru sale in o faptica invasiune a Turciei. „Daily News“ de asemenea manifesta o mare neincredere in intentiunile guvernului din Vien'a. Póte cà chiaru si miscarea flottei engleze in marea adriatica nu are altu scopu, decàtu a da espressiune suspitiunii ce are guvernulu din London, in priviuti'a politicei orientale a guvernului austro-maghiaru.

Campani'a electorale in Germani'a s'a inceputu, si ea se desvolta intr'unu modu fórte interesantu. In capital'a imperiului catholicii, conservatorii si antisemitii 'si-au intr'unitu tóte fortiele pentru a combate cu succesu pe dusmanulu loru comunu, adeca pe liberalii progressisti. Acésta coalitiune de se va puté stabili póte deveni periculósa pentru partidulu liberalu preste totu. Astfeliu se scrie, cà liberalii au inceputu se caute nisce cercuri electorale sigure pentru capii loru, in deosebi pentru d-nii Lasker si Miguel. Ce se atinge de massele poporului acestea paru a nu mai voi se spriginésca opositiunea contra proiecteloru economice ale d-lui de Bismark.

In Bulgari'a principele Alessandru si-a vediutu in sfèrsitu visulu cu ochii. Opintirele sale aprópe supraomenesci de a convinge pe bulgari, despre infalibilitatea intentiuniloru si a mijlóceloru, cu cari are se-i fericésca in viitoriu, au fostu incoronate de unu succesu mai pe susu de orice asteptare. In adeveru din Sistow se raportéza, cà sobranja, adeca marea adunare nationale, care s'a intrunitu in 1/13 Iuliu a primitu cu o entusiasta acclamatiune conditiunile principelui Alessandru. Ce mijlóce s'au intrebuintiatu pentru a ajunge la acésta acclamatiune se scie in deajunsu. Catu va tiené inse, acést'a numai evenimentele celui mai apropiatu viitoriu o voru puté spune. C'unu cuventu poporulu bulgarescu renunciandu la libertatile, ce-i-le acorda vechi'a constitutiune proclamà prin representantii sei alesi cu cnut'a pe principele Alessandru I. pe siepte ani de domnu absolutu. Victori'a, ce raportà tinerulu domnitoriu, este mare, sémana inse fórte multu cu o victoria à la Pyrhus. Elu va trebui se domnésca de aci inainte cu pusc'a la piciorn, deórace liberalii, cari acum au devenitu dusmanii sei de mórte, retragendu-se in statele vecine si cu deosebire in Romani'a nu voru intardia a-i face domni'a càtu se va puté mai amara.

In totu casulu situatiunea principelui Alecsandru acum incepe a fi mai dificila de càtu ori-candu, pentru cà poporulu, care astadi la ordinulu generalului Ernroth s'a inhamatu la trasur'a s'a de triumfu, totu asié de lesne se va inhama mane, candu revolutiunea ar' triumfa, la trasur'a menita pentru a duce in esiliu pe reu inspiratulu principe. D-nii Zancoff si Karaweloff huiduitii de astadî, potu deveni idolii de mane. Singurulu lucru, care póte cà ar' puté salva pe principele de Battenberg de sórtea tiraniloru, este intemeiarea unui guvernu cinstitu. Acestu lucru inse la adapostulu despotismului este aprópe impossibilu, deórace tiranii in totudeaun'a sunt incungiurați de infect'a atmosfera a curtisaniloru.

La entusiasmat'a aclamatiune a sobranjei principele Alessandru respunse prin o proclamatiune in care le spune bulgariloru, cà elu s'a vediutu constrinsu a indeparta pe tóte acele persóne, cari 'lu acusau, cà voesce se comita unu atentatu asupr'a dreptului si a libertatii poporului, si cà dinsulu in viitoriu cà-si in trecutu, si va tiené de o datorintia placuta de a coachiama in fiacare anu pe representantii poporului. In fine principele incheia prin a esprime speranti'a, cà multiamita a totu putintelui D-dieu, iubirei poporului bulgaru si patriotismului seu, intreprinderea i-va fi incununata de celu mai depliuu succesu.

Scirile din Americ'a spunu, cà starea d-lui Garfield presiedintele republicei devine din ce in ce totu mai buna. Iuristi republici spunu, cà instructiunea contra atentatoriului Guiteau nu se va incepe pena candu nu se va cunósce resultatulu definitivu alu raneloru presiedintelui. Ucigasiulu a asternutu unu istoricu detaliatu despre crim'a s'a, care va fi publicatu la timpulu seu. Credinti'a generale este, cà asasinulu n'are alti complici. Procurorulu generalu alu republicei este de parere, cà acést'a fapta a fostu o incercare de omoru precugetatu cu sange rece a unui omu, care scia ce face si cunoscea urmarile faptei sale.

Intr'aceea americanii, practici cá in totudeauna, cauta se dè familiei d-lui Garfield o dovada stralucita despre simpati'a poporului. In cea mai din urma siedintia a camerei comerciale din New-York se fàcù comunicarea, cà mai multi domni au luatu initiativ'a, cá-se adune prin subscriptiunea publica sum'a de 250,000 de dolari si a-o plasa in obligatiuni de statu americane, ale careia interese in semnu de stima pentru nobilulu caracteru alu presiedintelui se-se platésca d-nei Garfield pe càtu timpu va trai, éro dupa mórtea ei copiiloru sei. 40,000 de dolari au fostu subscrisi la momentu.

Apelu càtra publiculu romanu in caus'a espositiunei.

Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu a decisu, precum se scie, a arangia o ecspositiune industriala si agricola. Pentru realisarea acestui conclusu tóte organele Asociatiunei d'impreuna cu multi alti barbati, devotati causei, au lucratu deja optu luni de dile si, candu se credea, cà partea cea mai insemnata a greutatiloru ar' fi invinsa, vine domnulu ministru de interne si declara, cà Asociatiunea nu este indreptatîta dupa statutele sale a arangia espositiuni. Din acést'a causa comitetulu Asociatiunei a fostu constrinsu a sista tóte pregatirile, disolvandu comitetulu ecspositiunei ecsmisu.

Fiindu inse publiculu romanu deja insufletîtu pentru ecspositiune si unu numeru mare de ecsponenti s'au pregatitu si se pregatescu din tóte partile cu tramiterea obiecteloru loru, subscrisii si-au tienutu de detorintia patriotica a paralisá amaraciunea, ce cu dreptu cuventu ar' puté produce in peptulu fiacarui Romanu sistarea ecspositiunei si s'au decisu a luá asupra loru continuarea lucrariloru pentru ecspositiunea romana dela Sibiiu, initiata si pregatita de Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Sustienendu-se apelulu, programulu, regulamentele si tóte publicatiunile facute pêna aci din partea organeloru Asociatiunei in caus'a ecspositiunei, subscrisii aducu la cunosciinti'a tuturoru, cà espositiunea se va tiené la timpulu si loculu indicatu, adeca la Sibiiu in diu'a de s. Maria, 15/27 Augustu 1881.

Spre scopulu arangiarei ecspositiunei subscrisii au alesu unu comitetu de 15, compusu din urmatorii domni: George Baritiu, Dr. Daniil P. Barcianu, Eugen Brote, Demetriu Comsia, Parteniu Cosma, Nicolae Cristea, Alecsandru Leb, Dr. Nicolae Olariu, Petra-Petrescu, Romulu Petricu, Ioanu Popescu, Visarion Romanu, Josifu Sterc'a Siulutiu, Anania Trombitasiu si Davidu baronulu Ursu. Acestu comitetu s'a si constituitu, alegêndu de presidentu pe d-lu Parteniu Cosma, de secretariu pe d-lu Eugen Brote si de cassariu pe d-lu Romulu Petric.

In ori ce afacere de ecspositiune publiculu se se adreseze càtra

Comitetulu centralu de ecspositiune in Sibiiu.

In firm'a credintia, cà acestu apelu va afla unu viuu resunetu in animele tuturoru, subscrisii róga pe publiculu romanu a nu se descuragia, ci cu atàtu mai mare zelu a conlucra din resputeri pentru acést'a intreprindere, cá prin reesirea ei se putemu dovedi lumei, cà poporulu romanu din patri'a nóstra tîntesce la progresu pe tóte terenele; se putemu dovedi, cà, desi nu ne bucuramu de nici unu spriginu de acolo, de unde amu avé totu dreptulu alu pretinde, ba chiaru paralisati fiindu in intreprinderile nóstre culturali, amu inaintatu relativu càtu ori care altu poporu favorisatu din patria.

Deci inca odata: Inainte cu Dumnedieu!

Sibiiu, in 5 Iuliu 1881.

Bacu Alecsandru, Balasiu Radu, Dr. Barcianu Daniil, Baritiu George, Baritiu Ieronim, Boiu Zacharie, Bologa Iacob, Dr. Borcia Ioan, Brote Eugen, Cristea Nicolae, Comsia Demetriu, Cosma Partenie, Draghiciu Petru, Dima George, Dunca Pavel, Fratesiu Nicanor, Hannia Ioan, Lebu Alecsandru, Macellariu Ilie, Dr. Maier Nicolae, Dr. Moga Ioan, Dr. Olariu Nicolae, Petra-Petrescu, Petric Romul, Pop Ioan, Popescu Ioan, Popescu Simion, Roman Visarion, Siulutiu Iosif, Dr. Todea Absolon, Trombitasiu Anania, Ursu David.

Nr. 171./1881.

Catra directiunile despartiementeloru Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Ve suntu cunoscute tóte dispositiunile, care le-a intreprinsu Comitetulu Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu spre esecutarea conclusului de sub Nr. XX. alu adunarei ei generale din anulu trecutu, referitoriu la ecspositiunea agricola si industriala, ce se hotarise, a se arangiá in Sibiiu la 15/27 Augustu 1881.

Cu parere de reu suntemu necesitati a Ve aduce acumu la cunoscintia si intristatóri'a impregiurare, cà Associatiunei i se denegà dreptulu de a arangiá espositiuni, si cà prin urmare ea cá atare nici nu va arangia mentionat'a ecspositiune.

Fiindu-ve deja cunoscuta ordinatiunea vice-comitelui comitatului Sibiiului, publicata in Nr. 13. 14. ai organului nostru „Transilvania“, precumu si apelatiunea ce a luatu comitetulu associatiunei in contra acelei ordinatiuni, Ve comunicamu aci pentru deplina informatiune referatulu si conlusulu luatu de catra comitetu in siedinti'a s'a din 4 ale curentei in urm'a resolutiunei ministeriale, referitorie la apelatiunea amintita.

Cuprinsulu acestora este urmatoriulu:

„Vice-comitele comitatului Sibiiu Dlu August Senor prin charti'a s'a dto 30 Iuniu 1881 Nr. 5261 comunica cu presidiulu Associatiunei resolutiunea Dlui ministru de interne Tisza, referitoria la apelat'a comitetului dto 6 Iuniu a. c. in cestiunea ecspositiunei.

Totu odata comunica si normativulu ministrului de interne dto 2. Maiu 1875. Nr. 1508 pres., referitoriu la reuniuni, ambele spre scire si acomodare.

Resolutiunea ministrului este urmatóri'a:

„Ministrulu de interne ung. reg. Nr. 28784.

Onorabile Domnule!

„Comitetulu associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, apelandu la ordinatiunea On. Dtale din 1. a. l. c. Nr. 4492, prin care numit'a Associatiune, cá un'a, care nu este indreptatita a arangia ecspositiuni nationale, a fostu reflectata la strict'a observare a statuteloru, te insciintiezu pre On. Dta, cà respingundu apelat'a, aprobu amintit'a ordinatiune a Dtale, cá deplinu motivata.

Te provocu, cá despre acést'a se se incunosciintieze interesantii in modu oficialu, se li se comunice normativulu ministrului de interne din 2 Maiu 1875. Nr. 1508 pres., precumu si aceea, cà nu titlulu acceptatu pentru numirea ecspositiunei este motivulu, din care s'a aprobatu ordinatiunea Dtale, Nr. 4492., ci acea impregiurare, cà in statutele aprobate nu se cuprinde arangiarea de asemenea ecspositiuni, ér' dupa normele, ce suntu in vigore, nepermitenduse nici unei reuniuni astfeliu de lucrare, ce nu se cuprinde in statute, arangiarea espositiunei nu s'a potutu concede nici acestei reuniuni.

Budapesta 26 Iuniu 1881. T i s z a m. p.

Onoratului Domnu August Senor vicecomitele comitatului Sibiiu in Sibiiu.“

Dupa ventilarea si cumpanirea mai multoru impregiurari, comitetulu, miscatu profundu, iea urmatorea decisiune:

„Desi firm'a convictiune a comitetului este, cà arangiarea ecspositiunei din cestiune este unulu dintre cele mai eficace mijlóce pentru desvoltarea culturei la poporu, si cà prin urmare, de si arangiarea de ecspositiuni nu este espresu cuprinsa intre agendele organeloru Associatiunei, iea totusi cá unu mijlocu de cultura dupa spiritulu statuteloru si usulu de pêna aci, ar' trebui se fia nu numai permisa, ci incuragiata chiaru din partea statului;

considerandu, cà supremulu foru administrativu o dechiara totusi de neadmisibila dupa statute;

considerandu, cà dupa punctulu IX. din comunicatulu normativu alu ministrului de interne dto 2. Maiu 1875. Nr. 1508 pres. guvernulu póte suspinde activitatea aceloru reuniuni, despre cari tiene, cà s'au abatutu dela scopulu precisatu in statute, eventualu dupa investigatiune prealabila a le si disólve;

Comitetulu pentru salvarea Associatiunei este necesitatu a se supune dispositiuniloru inaltului ministeriu de interne. In consecintia disolve comitetulu ecspositiunei, esmisu din sinulu seu, si prin aceast'a sistéza tóte lucrarile intreprinse pentru arangiarea espositiunei agricole si industriale, decretate prin conclusulu Nr. XX. alu adunarei generale din anulu trecutu tienute la Turda, insarcinandu pe biroulu seu, a o aduce acést'a la cunoscinti'a comitetului ecspositiunei si a publicului romanu in tempulu celu mai scurtu.“

In urma Ve rogamu, se binevoiti a luá la cunoscintia acestu conclusu, si, acomodandu-Ve, lui a curmá tóte lucrarile intreprinse in calitate de angagiatu alu Associatiunei in interesulu ecspositiunei sistate.

Sibiiu in 5 Iuliu 1881.

Bureaulu comitetului Associatiunei Transilvane.

B o l o g a, m. p. G. B a r i t i u, m. p.
secret.

Diverse.

(D. advocatu Emericu Popu) stramutandu-si lun'a trecuta locuinti'a in orasiulu Clusiu, face cunoscutu clientiloru sei, cà a deschisu cancelari'a advocatiala in Clusiu piati'a viteloru (Baromvásár-sor) Nr. 3.

(Bancnote de Cortesiu.) Cu ocasiunea unei petreceri de véra a Reuniunei femeiloru din Hunyad multi asistenti aveau jumetati de bancnote de càte 10 fl. si le aratau publicului. Pe aceste jumetati erau scrise nume si numeri diferiti, cari vinu de acolo, cà cu ocasiunea alegeriloru s'a datu aceloru alegêtori, cari si-au vendutu votulu loru pentru 10 fl., numai partea jumetate dintr'o bancnota, retienendu-se cealalta parte pêna dupa votare Dupa ce inse multi, — póte primindu o suma mai mare dela contra-candidatu, — nu 'si-au datu votulu celuia, pentru care se angajara, nu au capetatu nici jumetatile celelalte, din cari unele au fostu presentate la numit'a petrecere dreptu curiositate.

(Statu'a lui Stefanu celu Maie.) Figaro spune, cà d. E. Frémiet a terminatu statu'a ecuestra a lui Stefanu celu Mare, care i s'a comandatu in urm'a unei subscriptiuni nationale. Acést'a statua, de o marime colosala, este de bronzu si mesóra 4 metre 70 cm., ea este destinata a se redica pe una din principalele pietie ale orasiului Iasi. Stefanu celu Mare este representatu, cu corón'a in capu, in frumosulu costumu din secolulu alu 16-lea, acoperitu c'o mant'a larga, care lasa se se véda calaretiulu oprindu calulu cu man'a stanga, er' in cea drépta tienendu sceptrulu. Statu'a este fórte imposanta in intregulu ei si si amenuntele sunt lucrate cu multa consciintia si ingrijire.

(Pamentulu in viitoriu.) D. William Delisle Hay unu englezu originalu in feliulu seu a publicatu in London o carte fórte ciudata alu, careia titlu este: „Dupa trei sute de ani". Cartea cuprinde o multime de lucruri, cari aparu miraculóse si cu tóte aceste nu neinteressante. Hay demonstreza, cà pe lunga o desvoltare normale pamentulu, care astadi numera 1438 de milióne de ómeni, in trei sute de ani va avé o poporatiune de 92,032 de milióne. Berlinulu va avé atunci in locu de 1 milionu, cam la 64 de milióne de sufiete. In opositie cu Malthus, care admite, cà numerulu poporatiunei pamentului se duplica la fia care patrariu de seculu. Hay ia in calculu rassele Arabiei, ale Indului si intreg'a ginte latina si dîce, cà acestea se inmultiescu fórte anevoie séu nici decum. Si cu tóte aceste 92,032 milióne de ómeni! Se póte inse admite, cà crescerea va urmä in dimensiuni cu multu mai mari, incàtu in trei sute de ani numerulu ómeniloru va trebuí se ajunga la cifr'a de 1,462.000 milióne. In casulu acest'a omenimea, care prin dragoste si fóme a devenitu mare, va peri prin aceiasi factori. Hay cauta in viitoriu si speculéza, cum voru gasi massele aceste de ómeni hrana si coperisiu. Elu vede pe ómeni rescolindu in pantecele pamentului si apoi esindu pe mare. Ras'a omenésca va parasi uscatulu si se va colonisa pe luciulu marei. Locuinti'a pe mare e sanetósa si pamentulu intregu, cu tóte 60 de milióne cuadrate cele ale sale, va fi folositu. Tienuturile polare voru fi eliberate de multu de ghiati'a vecinica si uscate cu sori electrici creati de spiritulu omenescu. In Grönlandi'a voru cresce palmi si banani, c'unu cuventu pamentulu va fi mai frumosu si mai placutu.

(Unu revisoru scolariu consciintiosu.) D-lu Banescu revisoru scolariu in Constanti'a adreséza urmatoriulu raportu d-lui ministru alu instructiunei publice din Romani'a: D-le ministre! Patrunsu de importanti'a binefacetória, ce au plantatiunile si gradinile impregiurulu scóleloru asupr'a educatiunei morale si fisice a copiiloru, amu luatu inca din tómn'a anului trecutu mesuri, cá fiacare invetiatoru se planteze diferiti arbori si se intocmésca gradini in curtea scólei. Acést'a lucrare, condusa mai la fiacare scóla sub direct'a mea privighiare, a continuatu si in primavér'a acést'a cu unu succesu mai presusu de lauda, asié cà frumósele plantatiuni si gradini de la scólelele din Ostrovu, Bugeacu, Statu-Nou, Beilic, etc., atragu admiratiunea tutuloru si acést'a cu atàtu mai multu, cu càtu ele suntu oper'a fragedeloru mani ale copiiloru. Amu cautatu, cá fiacare elevu se-'si aiba partea s'a de terenu pentru a-o ingrigi si cultiva; prin acést'a mesura, repausulu intre órele de studiu e o recreatiune dulce si instructiva.

In midiloculu naturei viue, printre flori si sub ceriulu seninu. Eata elementele priinciόse desvoltarei armonice a facultatiloru si sentimenteloru copiiloru. Resultatulu intreprinderiloru mele, fiindu satisfacetoriu, cu onóre 'lu supunu inaltei d-v. apreciari. Binevoiti etc.

Nr. 494. a. f. sc. gr.

Escriere de concursu la stipendie.

I. Pe anulu 1881/82 suntu de conferitu urmatóriele stipendie:

1. Duóe stipendie pentru filosofia de cate 200 fl. v. a. pe anu.
2. Duóe pentru ascultatori la drepturi de cate 200 fl. v. a. pe anu.
3. Unu stipendiu la technica cu 400 fl. v. a. pe anu.
4. Siesesprediece stipendie de cate 20 fl. v. a. pe anu. la meseria si anume:
   a) Unulu la bardasi'a (lemnaria).
   b) „ „ zidaria.
   c) „ „ negutiatoria.
   d) „ „ petraria (cioplitoria de pétra.)
   e) „ „ glajaria (ferestruria).
   f) „ „ meseria de fer albariu (blecharia).
   g) „ „ caldararia.
   h) „ „ strugaria.
   i) „ „ lacatari.
   k) „ „ cutitari.
   l) „ „ moraritu.
   m) „ pentru peptenari.
   n) „ „ compactori (legatori de carti.)
   o) „ „ palarieri.
   p) „ „ dubalari.
   q) „ „ orlogieri.
5. Duóe stipendie pentru cadeti de cate 25. fl. v. a. pe anu.
6. Unu stipendiu la o preparandia de statu cu 60 fl. v. a. pe anu.
7. Duóe stipendie pentru agronomia in patri'a de cate 60 fl. v. a. pe anu.

Concurentii la acestea stipendie voru avé a documenta cu testimonie valide.

I. Preste totu:

A) Ca suntu descendintii de granitieri din fostulu alu II. regimentu romanu de margine din Ardealu Nr. 17.

B) Cà au purtare morale buna si

C) prin atestatu medicale, ca suntu deplinu senatosi.

II. In parte.

Au a dovedi:

a) Cei dê sub 1, 2, 3. cà suntu absoluti din gimnasiu, respective din scól'a reale si au depusu cu succesu esamenile de maturitate.

b) Cei de sub 4 si 7, cumca au absolvitu o scóla triviale, séu trei clase ale scólei normali cu succesu bunu.

c) cei de sub 5, cà suntu elevii unei scóle de cadeti, au purtare buna, in studiu facu progresu bunu si suntu seraci.

d) cei de sub 6) cà au absolvitu celu puçinu patru clase gimnasiali séu reali.

Fiacare concurinte va substerne suplic'a sá, instruita cu tóte documentele aratate pèna in 10 Augustu st. n. 1881, la 6 óre dupa ameadiadi, adressate „Catra comitetulu administratoriu de fondurile scolastice granitiaresci in Naseudu." Cererile, la cari aru lipsi si numai unulu din atestatele séu documentele prescrise prestetotu, séu in parte, precumu si acelé, cari se voru dá mai tardiu dupa terminu, nu se voru considerá la conferirea stipendieloru.

II. Totu deodata fiacare stipendiatu de pèna acum, care inca nu si-a terminatu studiele séu meseri'a 'si nu si ar' fi substernutu testimoniele de progresu in studie séu meserii pèna la publicarea concursului, se provóca seriosu, cá pèna la terminulu aratatu (10. Augustu a. c.) se substérna testimoniele despre esamenele de statu, séu despre cele preparative ori semestrali; séu cate duóe testimonie de colloquie din studie anuali, ori cate patru pe anu din studie semestrali, ér meseriasii cu atestate dela maiestri, ca elevulu, de candu se afla la meseria, apoi in specie, de candu se afla la acelasiu maiestru si catu mai are de invetiatu meseri'a dupa contractu, precum si cà au facutu progresu bunu, se pórta bine si cà e sperantia, ca va fi maiestru bunu, si in urma clausul'a dela preotulu locale, cà a cercetatu sant'a basericà in dumineci si in serbatorile imparatesci, si in urma dela scól'a industriar'a, ca cercetéza acea scóla macar, duminecá si in serbatori, séu unde nu ar' fi scóla industriaria, dela invetiatoriulu locale, cà cercetéza cursulu repetitoriu de duminec'a la scól'a poporale.

Cei ce nu se voru legitima astfeliu, si nu voru arata motive escusiatóre, cà nu au pututu din cause cuviόse sà 'si substerna atestatele in tempulu prescrisu voru pierde stipendiulu neconditiunatu si fora nice o crutiare, si numai pe bas'a unui concursu nou va puté primi stipendiulu.

Din siedinti'a comissiunei administratóre de fondurile scolastice granitiaresci si de stipendie.

Naseudu 2 Iuliu 1881.

Presiedintele. Mihalasiu, m. p.

Secretariulu: Joachimu Muresianu, m. p.

2—2

Nro. 5872—1881.

Concursu.

Spre ocuparea postului de medicu secundaru in spitalulu civilu, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl. cuartieru naturalu si relutum de lemne de arsu in cuantitate de 20 metri cubici pe anu se escrie concursu.

Doritorii de a ocupa acestu postu pe langa aceea, cà au de a documentá cà nu au trecutu peste etatea de 40 ani, cà suntu doctori de medicina, si ca au exerceatu pracsa de celu putînu unu anu — au de a 'si asterne petitiunile astufeliu instruite pêna in 6 Iuliu a. c. la 5 óre dupa amédiu subscrisului oficiolatu.

Brasiovu, 18 Iuniu 1881.

Magistratulu urbanu.

(Post'a Redactiunei.) On. d. d. corespondenti ai fóiei nóstre sunt rugati se binevoiésca a fi cu indulgintia. Din caus'a gramadirii de materialu corespondentiele dd-loru n'au pututu fi inca tóte publicate. Acést'a inse se va intempla càtu de curendu. Red.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 15 Iuliu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	117.50	Imprumutulu cu premiu ung.	126.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare	134 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segodin.	114.9.
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	93.—	Rent'a de harthia aust.	77.45
dto. (II-a emissiune)	110.50	„ de argintu „	78.30
dto. (III-a emissiune)	97.50	„ de auru „	93.80
Bonuri rurale ungare	100.25	Losurile din 1860	133.10
dto. cu cl. de sortare	99.25	Actiunile bancei austr.-ungare	840.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	99.—	„ bancei de creditu ungare	354 50
dto. cu cl. de sortare	98.25	„ bancei de creditu austriace	358.40
Bonuri rurale transilvane	100 50	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	99 50	Galbini imperatesci	5 54
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	98 —	Napoleond'ori	9 35
		Marci 100 imp. germ.	57 05
		Londr'a	117.15

Cursulu de Bucuresci
dela 1/13 Iuliu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	91.½	92.½
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100.¼	101.¼
8% Oblig. domeniale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	104.—	105.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.—	103.—
7% „ „ urbane	idem	101 —	102.—
8% Imprum. municipalu	idem	104.—	105.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	225.—	235.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1900	2000
Auru contra argintu		½	¾
Auru contra bilete hipotec.		½	¾
Auru contra bil. de Banca nat		—	¾
Florini Val. Austr.		2.15½	2.16½

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Editoru: Iacobu Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.